

MƯỜI NĂM PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS CỦA NGÀNH GIÁO DỤC - ĐÀO TẠO

LTS: Vừa qua tại Hội nghị tổng kết 10 năm thực hiện Chỉ thị của Bộ trưởng về việc tăng cường giáo dục phòng, chống AIDS và các tệ nạn xã hội trong ngành GD - ĐT, Bộ GD - ĐT đã có báo cáo tổng kết 10 năm thực hiện công tác này. Sau đây chúng tôi xin trích giới thiệu cùng bạn đọc phần đánh giá chung, bài học kinh nghiệm và phương hướng công tác trong giai đoạn 2005-2010.

II. Đánh giá chung

1. Những mặt làm được

1.1. Hệ thống tổ chức, bộ máy làm công tác phòng, chống HIV/AIDS (PC HIV/AIDS) được kiện toàn và hoạt động tích cực.

- Hệ thống các Ban chỉ đạo được kiện toàn từ cấp Bộ tới trường học, đảm bảo cho hiệu quả chỉ đạo và tổ chức thực hiện công tác PC HIV/AIDS.

- Hệ thống Ban chỉ đạo làm việc nề nếp, tích cực, có trách nhiệm, chủ động triển khai các chủ trương, chính sách của Đảng, nhà nước bằng các hoạt động cụ thể.

- Tại các cơ sở giáo dục, lực lượng tham gia triển khai công tác này ngày càng đông đảo, sự cộng đồng trách nhiệm ngày một rõ nét, các hoạt động ngày càng phong phú và có hiệu quả.

1.2. Đảm bảo chuyển tải kiến thức và thông tin, truyền thông phù hợp với yêu cầu công tác PC HIV/AIDS.

- Nội dung PC HIV/AIDS được giảng dạy nội khoá là yếu tố quan trọng đảm bảo kiến thức cơ bản về PC HIV/AIDS được chuyển tải đến HSSV. Nội dung, chương trình phù hợp với nhận thức và khả năng tiếp thu của HSSV, được các giáo viên áp dụng các phương pháp giảng dạy tích cực, góp phần tăng cường hiệu quả dạy và học về PC HIV/AIDS.

- Các hoạt động ngoại khoá phong phú được tổ chức rộng rãi và có nề nếp góp phần hỗ trợ và củng cố các kiến thức đã học trong chương trình nội khoá và xây dựng hành vi lành mạnh, phù hợp cho HSSV

Các hoạt động thông tin, truyền thông PC HIV/AIDS hiệu quả đã thu hút được sự quan tâm chú ý của HSSV

1.3. Lồng ghép công tác PC HIV/AIDS với các hoạt động khác

Các cơ sở GD - ĐT và các trường đào tạo đã kết hợp chặt chẽ công tác PC HIV/AIDS với công tác PC tệ nạn ma tuý, mại dâm, giáo dục dân số, sức khoẻ sinh sản vị thành niên... và các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp khác, đảm bảo tính logic về nội dung và thường xuyên nhắc nhở HSSV chú trọng PC HIV/AIDS cho bản thân, cộng đồng và gia đình.

2. Những mặt còn hạn chế:

- Nhiều Ban chỉ đạo chưa được kiện toàn, có một số trường chưa thành lập Ban chỉ đạo mà mới chỉ tham gia Ban chỉ đạo của tỉnh.

- Đội ngũ cán bộ, giáo viên phụ trách công tác PC HIV/AIDS không ổn định, dẫn đến tình trạng quản lí, theo dõi không chặt chẽ, thiếu tính kế thừa. Cán bộ, giáo viên phụ trách công tác này còn phải kiêm nhiệm rất nhiều việc khác nên thiếu thời gian làm việc, chất lượng công việc chưa cao.

- Kinh nghiệm triển khai công tác PC HIV/AIDS còn hạn chế. Trước kia, tuyên truyền PC HIV/AIDS có tính hù dọa, gắn với các tệ nạn xã hội, chưa chú trọng dạy các kiến thức khoa học cơ bản về HIV/AIDS nên đã dẫn đến kì thị và phân biệt đối xử với người có HIV và người có liên quan đến HIV/AIDS. Một số lãnh đạo đơn vị chưa thực sự quan tâm hoặc chưa quan tâm đúng mức đến công tác PC HIV/AIDS.

- Nhiều đơn vị chưa báo cáo đầy đủ, kịp thời theo quy định mặc dù đã được hướng dẫn cụ thể tại các công văn hướng dẫn nhiệm vụ năm học.

- Chưa có chế độ kinh phí cho công tác PC HIV/AIDS trong các trường học và thực tế là kinh phí đầu tư cho công tác PC HIV/AIDS chưa đáp ứng nhu cầu ngày càng cao về PC HIV/AIDS.

III. Những bài học kinh nghiệm

1. Đảm bảo công tác chỉ đạo là chìa khoá thành công trong công tác PC HIV/AIDS

Trong công tác chỉ đạo không thể thiếu sự quan tâm, chỉ đạo của các cấp ủy đảng, lãnh đạo đơn vị. ở đâu có sự quan tâm này, tại đó công tác PC HIV/AIDS được thực hiện rất tốt. Bên cạnh đó, cần phối hợp các thành tố sau:

- Luôn chú trọng củng cố và nâng cao hiệu quả hoạt động của Ban Chỉ đạo và nâng cao ý thức, trách nhiệm, năng lực công tác của cán bộ bộ phận thường trực Ban chỉ đạo là cơ sở cho sự thực hiện kế hoạch công tác PC HIV/AIDS tại các cơ sở giáo dục.

- Từng giai đoạn và mỗi năm học các cấp quản lí giáo dục và các nhà trường cần xây dựng kế hoạch thực hiện cụ thể, hướng dẫn kịp thời và chi tiết các chủ trương của Đảng, nhà nước và của ngành về PC HIV/AIDS.

- Các cấp quản lí giáo dục cần tăng cường kiểm tra, giám sát, thực hiện nghiêm túc chế độ báo cáo, sơ kết, tổng kết và thi đua khen thưởng. Đó là cơ sở để phát huy ưu điểm và khắc phục kịp thời các tồn tại và yếu kém trong công tác PC HIV/AIDS trong mỗi đơn vị.

2. Xác định mục tiêu chuyển đổi hành vi trong công tác giáo dục, truyền thông PC HIV/AIDS cho HSSV

Trong dạy học nội khoá và ngoại khoá cần chú trọng mục tiêu về kiến thức, về thái độ, hành

vi của HSSV để PC HIV/AIDS cho bản thân, gia đình và cộng đồng.

- Xác định rõ nội dung phù hợp với đặc điểm tâm, sinh lí, hiểu biết rất đa dạng của HSSV từ mầm non đến đại học.

- Xác định rõ trách nhiệm, quyền lợi của HSSV khi thực hiện dự phòng lây nhiễm HIV/AIDS.

- Tăng cường tính chủ động sáng tạo của HSSV trong quá trình tổ chức hoạt động học tập và truyền thông.

- Giáo dục truyền thông PC HIV/AIDS gắn với giáo dục các kĩ năng sống giúp HSSV vững vàng hơn trong cuộc sống.

3. Đa dạng hoá các hoạt động truyền thông giáo dục PC HIV/AIDS

- Tổ chức các hoạt động hấp dẫn, áp dụng các phương pháp giảng dạy tích cực, tăng cường sự tham gia của học sinh để tạo hiệu quả tối đa trong quá trình chuyển tải kiến thức và hình thành kĩ năng sống cho HSSV, đặc biệt là trong các hoạt động ngoại khoá.

- Tổ chức các hoạt động truyền thông phong phú, đa dạng hoá để thu hút HSSV tham gia. Tổ chức các câu lạc bộ, các buổi sinh hoạt chuyên đề về PC HIV/AIDS... là hình thức HSSV ưa thích, là cơ hội để các em tự khẳng định mình.

- Tổ chức đa dạng các hoạt động văn hoá, thể thao, tạo môi trường học tập, sinh hoạt lành mạnh và an toàn cho HSSV.

4. Phối hợp chặt chẽ gia đình - nhà trường - xã hội trong công tác PC HIV/AIDS.

- Gia đình, nhà trường và xã hội là môi trường tác động đến quá trình hình thành nhân cách, kĩ năng và các giá trị của HSSV. Nếu chỉ một trong ba thành tố này lơ là, sao nhãng, thì mọi cố gắng của hai thành tố còn lại sẽ kém hiệu quả. Sự thống nhất và phối hợp chặt chẽ của ba thành tố này là sự đảm bảo hiệu quả của hoạt động PC HIV/AIDS cho HSSV

- Gia đình, nhà trường và xã hội không chỉ phối hợp giáo dục cho HSSV, mà còn tạo môi trường sinh hoạt lành mạnh, quản lí chặt HSSV.

B. PHƯƠNG HƯỚNG CÔNG TÁC PC HIV/AIDS TRONG GIAI ĐOẠN 2006 - 2010.

Thực hiện Chiến lược Quốc gia PC HIV/AIDS đến năm 2010 và tầm nhìn 2020, ngành GD-ĐT sẽ tập trung triển khai PC HIV/AIDS theo những mục tiêu, chỉ tiêu và các biện pháp cụ thể sau:

1. Mục tiêu chung:

PC lây nhiễm cho HSSV, giáo viên, cán bộ công chức ngành giáo dục góp phần giảm mức độ lây truyền và hạn chế tác động của dịch, triển khai có hiệu quả Chiến lược Quốc gia PC HIV/AIDS đến năm 2010 và tầm nhìn 2020

2. Mục tiêu cụ thể

- Đảm bảo cho HSSV và giáo viên, cán bộ công chức ngành giáo dục có nhận thức, kiến thức đúng và đủ, thái độ đúng mức, hành vi phù hợp về PC HIV/AIDS.

- Nâng cao tính tích cực, chủ động của HSSV và giáo viên, cán bộ công chức ngành

giáo dục trong phòng, tránh lây nhiễm HIV/AIDS.

- Từng bước xoá bỏ kì thị và phân biệt đối xử của HSSV và cán bộ giáo viên ngành giáo dục với người có HIV/AIDS.

3. Các chỉ tiêu:

- 100% cơ sở giáo dục có kế hoạch thực hiện công tác PC HIV/AIDS theo từng năm học.

- 100% cơ sở giáo dục có Ban chỉ đạo PC AIDS và PC tệ nạn ma tuý, mại dâm và hoạt động có hiệu quả.

- 100% cơ sở giáo dục thực hiện nghiêm túc nội dung giảng dạy PC HIV/AIDS đã được quy định trong chương trình nội khoá.

- 100% các cơ sở giáo dục thực hiện tích cực các hoạt động ngoại khoá, hoạt động truyền thông PC HIV/AIDS.

- 90% cơ quan quản lí giáo dục có các tiêu chuẩn đánh giá, mẫu báo cáo chi tiết và thực hiện nghiêm túc chế độ báo cáo, kiểm tra, giám sát định kì, đột xuất, thi đua khen thưởng.

- 60% cơ sở giáo dục bảo đảm dịch vụ y tế thân thiện và an toàn.

4. Các giải pháp:

4.1. Tăng cường hoạt động của hệ thống các Ban chỉ đạo PC HIV/AIDS và PC tệ nạn ma tuý, mại dâm trong các cơ sở giáo dục.

- Đảm bảo mỗi cơ sở giáo dục có một Ban chỉ đạo PC AIDS và PC tệ nạn ma tuý, mại dâm.

- Các Ban chỉ đạo có quy chế hoạt động, kế hoạch chỉ đạo và tổ chức hoạt động đem lại hiệu quả thiết thực.

- Kế hoạch PC HIV/AIDS được đưa vào kế hoạch công tác hàng năm của đơn vị.

- Thực hiện tốt các chế độ hướng dẫn, báo cáo, sơ kết, tổng kết, kiểm tra, đánh giá định kì và thi đua khen thưởng về công tác PC HIV/AIDS.

4.2. Nâng cao chất lượng dạy và học về PC HIV/AIDS và tổ chức các hoạt động ngoại khoá về PC HIV/AIDS

- Đảm bảo chất lượng đội ngũ giáo viên giảng dạy về nội dung PC HIV/AIDS mới được đào tạo, nâng cao năng lực cho đội ngũ giáo viên đang giảng dạy về nội dung PC HIV/AIDS.

- Chú trọng tích hợp nội dung PC HIV/AIDS với các môn học có liên quan và áp dụng các phương pháp, phương tiện giảng dạy tiên tiến nhằm tăng tính tích cực và chủ động của HSSV.

- Tăng cường lồng ghép các hoạt động PC HIV/AIDS thông qua giáo dục kỹ năng sống cho HSSV.

4.3. Đẩy mạnh và đa dạng hoá các hình thức truyền thông giáo dục PC HIV/AIDS.

- Luôn bám sát mục tiêu truyền thông nhằm chuyển đổi hành vi của HSSV và giáo viên, cán bộ công chức ngành giáo dục về PC HIV/AIDS

- Chú trọng chất lượng truyền thông, nắm bắt nhu cầu tâm lí và thị hiếu của HSSV để lựa chọn hình thức truyền thông phù hợp nhất.

(Xem tiếp trang 62)